

Stichting Pensioenfonds TNO

PENSIOEN EN SCHEIDING

maart 2011

8 vragen

en antwoorden

U staat er niet meteen bij stil, maar een scheiding heeft gevolgen voor uw pensioen. Het is goed je daar in te verdiepen. Er moeten zaken verdeeld worden...

Wat vindt u in deze brochure?

In het kort wordt het volgende uiteengezet:

	bladzijde
Scheiden en de gevolgen voor uw pensioen	3
Enkele begrippen	4
Hertrouwen/samenwonen?	7
Tijdelijk Ouderdomspensioen	8
De procedure	9
Voorwaardelijke toeslag	10
Meer weten?	11

Colofon

Deze brochure is een uitgave van het Pensioenfonds TNO voor de deelnemers.

Redactie en design: mr. Berend H. de Rijk

Fotostock: Dreamstime

Druk: Quantes Rijswijk

Oplage: 300 exemplaren

Disclaimer

Deze brochure is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Voor de leesbaarheid zijn niet alle details van de pensioenregeling uitgewerkt. U kunt daarvoor het pensioenreglement raadplegen, dat overigens bindend is.

Scheiding en de gevolgen voor uw pensioen

Scheiden heeft gevolgen voor uw pensioen. Sinds 1995 is er een wet die de verdeling van het pensioen bij scheiding regelt. In deze brochure leest u er meer over en wordt ingegaan op enkele vragen.

1. Wat betekent een **scheiding** voor mijn pensioen?

Bij scheiding houdt de ex-partner recht op:

- a. **de helft** van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of partnerschap is opgebouwd. Dit geldt wettelijk voor gehuwden en geregistreerde partners;
- b. het partnerpensioen dat tot aan de scheiding is opgebouwd. Dat deel wordt bijzonder partnerpensioen genoemd en komt tot uitkering bij uw overlijden.

Voor de verdeling van het pensioen gelden twee manieren.

1. **Verevening**

Uw ex krijgt in principe de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk/geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Dit noemen we de standaardverdeling. U kunt echter onderling afspraken maken over een andere verdeling.

2. **Conversie.**

Bij conversie wordt het toebedeelde ouderdoms- en bijzonder partnerpensioen omgezet in een eigen ouderdomspensioen voor uw ex-partner.

Let op

1. Bij verevening stopt het ouderdomspensioen aan uw ex-partner wanneer deze overlijdt. Vanaf dat moment komt dit deel weer aan u toe. Dit geldt niet bij conversie.
2. Wanneer u overlijdt, stopt het verevend ouderdomspensioen en krijgt de ex-partner een bijzonder partnerpensioen. Dit geldt niet bij conversie want dan geldt er een zelfstandig ouderdomspensioen.
3. Op uw beurt kunt u soortgelijke aanspraken ontlenen aan het pensioen van uw ex-partner indien deze in een pensioenregeling deelneemt.
4. Samenwonenden kunnen e.e.a. in de notariële akte regelen.

Enkele belangrijke begrippen

Pensioengrondslag

Dit is uw jaarsalaris (inclusief vakantietoeslag, 13e maand en ander vaste toeslagen) minus de franchise.

Franchise

Dit is het deel van uw jaarsalaris waarover u geen pensioen opbouwt. In 2011 is dat € 13.614. U bouwt hierover geen pensioen op omdat u vanaf uw 65ste een AOW-uitkering ontvangt van de overheid.

Opbouwpercentage

Dit is het percentage van de pensioengrondslag dat u per jaar aan ouderdomspensioen opbouwt. Het opbouwpercentage is 1,75%. Bij deeltijd wordt het opbouwpercentage vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.

Ouderdomspensioen

Het pensioen dat u vanaf uw 65ste levenslang ontvangt. Hoeveel u krijgt, hangt af van hoe lang u deelneemt en de hoogte van uw salaris in die periode.

Partner- en wezenpensioen

Bij uw overlijden hebben uw partner en kinderen (tot 21 jaar) recht op een partnerpensioen respectievelijk een wezenpensioen.

Scheiding

Echtscheiding, einde geregistreerd partnerschap of einde van de gemeenschappelijke huishouding via notariële akte.

Bijzonder partnerpensioen

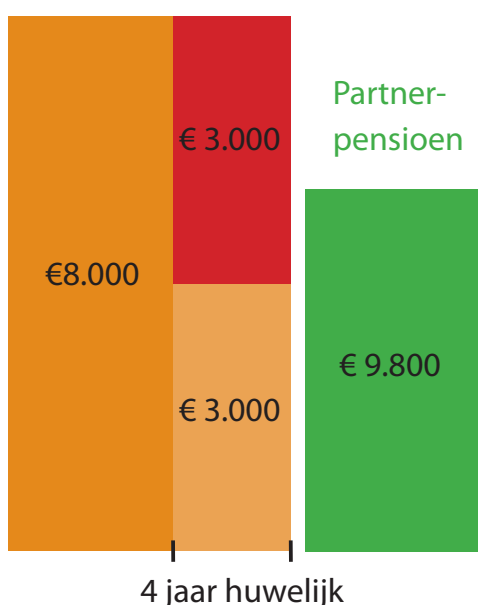
Na scheiding heeft de ex-partner na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht op partnerpensioen, indien de partnerrelatie is aangegaan voor het einde van de deelneming. In verband met de scheiding wordt dit het bijzonder partnerpensioen genoemd.

Voorbeeld

Joris (34) en Brenda (32) gaan na een huwelijk van 4 jaar scheiden. Joris heeft dan € 14.000 ouderdomspensioen opgebouwd, waarvan € 6.000 tijdens het huwelijk. Het opgebouwde partnerpensioen bedraagt € 9.800.

Hoe loopt dan de verdeling via verevening dan wel via conversie?

Ouderdomspensioen

1. Verevening

Brenda heeft recht op de helft van € 6.000 is € 3.000 aan ouderdomspensioen wanneer Joris 65 wordt. Bij overlijden van Joris krijgt Brenda een bijzonder partnerpensioen van € 9.800.

Joris heeft recht op een levenslang ouderdomspensioen van € 11.000. Bij vooroverlijden van Brenda krijgt Joris weer € 14.000.

2. Conversie.

Bij conversie wordt het aan Brenda toebedeelde ouderdoms- en bijzonder partnerpensioen omgezet in een eigen ouderdomspensioen. Brenda ontvangt dan vanaf haar 65ste levenslang (stel) € 4.000.

Joris heeft recht op een levenslang ouderdomspensioen van € 11.000.

Na de scheiding vindt natuurlijk weer een volledige pensioenopbouw plaats.

Let op

1. Een *nadeel* van conversie is dat u als deelnemer een deel van het ouderdomspensioen moet afstaan en dat ook definitief kwijt bent. Als de ex-partner eerder overlijdt, komt het verrekenende deel van het ouderdomspensioen niet meer bij u terug. Dit is wel het geval bij verevening.
2. Het *voordeel* van conversie voor de ex-partner is dat het pensioen ingaat op de pensioendatum van de ex. Het maakt niet meer uit wanneer u als deelnemer uw pensioen ontvangt en ook niet of u nog in leven bent.

2. Kan van de standaardverdeling worden afgeweken?

Standaard wordt bij scheiding de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of partnerschap is opgebouwd aan beide ex-partners toegekend. Van deze standaardverdeling kan worden afgeweken.

Pensioen anders verdelen?

- Maak in de huwelijkse-/partnerschapsvoorwaarden afspraken.
- Indien dat niet is gebeurd, maak dan in het scheidingsconvenant afspraken over de pensioenverdeling.
- Vermeldt de afwijkende verdeling of conversie op het meldingsformulier aan het pensioenfonds (zie vraag 5) en onderteken dit dan **beiden**. Stuur dan tevens een kopie mee van de huwelijkse-/partnerschapsvoorwaarden.

Let op

1. De verdeling loopt anders bij scheidingen vóór 1 mei 1995.
2. Een verdeeld pensioen dat minder bedraagt dan circa € 400 bruto op jaarbasis wordt afgekocht.

3. Wat zijn de gevolgen van **hertrouwen** of **opnieuw samenwonen**?

Als ex-partners een nieuwe relatie aangaan dan is het belangrijk te beseffen dat het pensioen dat is opgebouwd tot de datum van scheiding niet meer volledig is.

Is sprake van verdeling van het ouderdomspensioen dan bestaat uitzicht op een verminderd pensioen.

Ook is de aanspraak op partnerpensioen voor de nieuwe partner van de deelnemer niet meer volledig. Dit wordt namelijk pas weer opgebouwd vanaf de scheidingsdatum.

Wellicht is het verstandig na te gaan of er voor de toekomst voldoende ouderdoms- en partnerpensioen is voor u en uw nieuwe partner.

Bij hertrouwen of bij een geregistreerd partnerschap krijgt het fonds de gegevens van uw partner automatisch aangeleverd via de gemeente. U hoeft dit niet te melden. U moet dit wel melden in geval van een notariële samenlevingsovereenkomst.

Let op

Om in aanmerking te komen voor een partnerpensioen moet u in geval van een notariële samenlevingsovereenkomst dit melden aan het pensioenfonds. In dat geval dient de nabestaande om in aanmerking te komen voor een partnerpensioen tenminste een jaar samen op hetzelfde adres te hebben gewoond.

4. Wat zijn de gevolgen van scheiding voor mijn TOP?

Was u in dienst vóór 1 januari 2006?

Dan bent of was u deelnemer in de prépensioenregeling van het fonds. U heeft dan aanspraken opgebouwd voor een tijdelijk ouderdomspensioen (TOP) van 62 tot 65 jaar.

Het voorgaande in deze brochure over verdeling van het ouderdomspensioen, geldt ook voor de TOP. Het kapitaal dan wel de TOP-uitkering dat tijdens het huwelijk is opgebouwd, wordt standaard over de huwelijkse periode voor de helft verdeeld, tenzij anders is overeengekomen.

Let op

Bij de TOP is geen partnerpensioen meeverzekerd, zodat daar geen aanspraken uit voortvloeien.

De belegging van uw pensioenkapitaal wordt uitgevoerd door ING IM. U krijgt van hen ook jaarlijks een overzicht. Via onze website kunt u inloggen op de website van ING IM. U kunt dan met uw gebruikersnaam en wachtwoord inloggen om uw actuele waarde van uw pensioenrekening in te zien.

ING IM
INVESTMENT MANAGEMENT

Mijn pensioen

Een **eigenijds** pensioen!

Bij eigenijds pensioen betekent dat u zelf de keuzes in handen hebt. Daarom kunt u via deze site beslissen voor later. Als gebruiker bepaalt u zelf hoe u wilt sparen met uw beleggingen en het resultaat wilt bekijken.

Overzicht
Overzicht
Overzicht

Mijn pensioengedrag
Ik maak zelf de verdeling.
Ik wil het allemaal zelf doen.
Ik beleg niet, ik spaar.

U kunt dan met uw gebruikersnaam en wachtwoord inloggen om uw actuele waarde van uw pensioenrekening in te zien.

5. Wat moet ik doen?

Wanneer de scheiding binnen 2 jaar na de scheidingsdatum aan het fonds is gemeld, betaalt het fonds het aan de ex-partner toekomende deel rechtstreeks uit.

Is de scheiding niet tijdig gemeld dan kan de ex-partner het recht op verdeling uitsluitend nog op u als gepensioneerde uitoefenen.

Formulier opsturen

Melden doet u met het formulier "Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen". Dit formulier en de bijbehorende brochure kunt u bij de meeste advocaten, notarissen en juridische loketten krijgen of downloaden via de site van Postbus 51. Zijn er meerdere pensioenuitvoerders aan de orde dan moet u een formulier naar iedere pensioenuitvoerder sturen. Na ongeveer 2 maanden krijgen u en de ex-partner schriftelijk bericht over de aanspraken.

Formulier vergeten?

Bent u vergeten het meldingsformulier tijdig in te dienen? Dan heeft de ex-partner geen recht op rechtstreekse uitbetaling van het verdeelde ouderdomspensioen door het pensioenfonds. Als u met pensioen gaat dient u dat zelf aan de ex-partner over te maken.

3 stappenplan bij een scheiding

1. Ga beiden na aan welke pensioenregelingen tijdens het huwelijk is deelgenomen.
2. Beslis of het pensioen op de standaard manier verdeeld wordt, of dat dit op een andere wijze moet gebeuren.
3. Als het pensioen wordt verdeeld, meldt dan de scheiding binnen 2 jaar bij het pensioenfonds.

6. Hoe houdt uw pensioen zijn waarde?

Het pensioen is in 2011 niet verhoogd in verband met een reservetekort. Het Pensioenfonds TNO probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de algemene structurele salarismaatregel bij TNO.

De toeslag is voorwaardelijk. Voor deze toeslag is geen reserve gevormd en er wordt voor deze toeslag geen premie betaald. Of de financiële middelen in enig jaar toereikend zijn om de verhoging door te voeren, wordt door het bestuur jaarlijks vastgesteld. Daarbij is ondermeer de hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds van belang.

Als leidraad daartoe hanteert het bestuur een beleidsstaffel. Deze is in te zien op de website van het pensioenfonds: www.pensioenfondstno.nl.

Indien het bestuur van oordeel is dat de dekkingsgraad van het pensioenfonds niet voldoende is, dan wordt de toeslag verminderd of niet verleend. Het pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit het beleggingsrendement. U hebt door verhogingen in het verleden en de verwachting voor de komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

In de afgelopen jaren zijn de pensioenen als volgt verhoogd:

- over het jaar 2008 met 3,3%, de prijzen gingen toen met 2,5% omhoog;
- over het jaar 2009 met 0%, de prijzen gingen toen met 1,2% omhoog;
- over het jaar 2010 met 0%, de prijzen gingen toen met circa 1,2% omhoog.

In januari 2011 is geen toeslag toegekend vanwege een reservetekort.

Op onze website kunt u onder "Nieuws" actuele informatie vinden over de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Meer weten?

7. Meer weten over **scheiding en pensioen**?

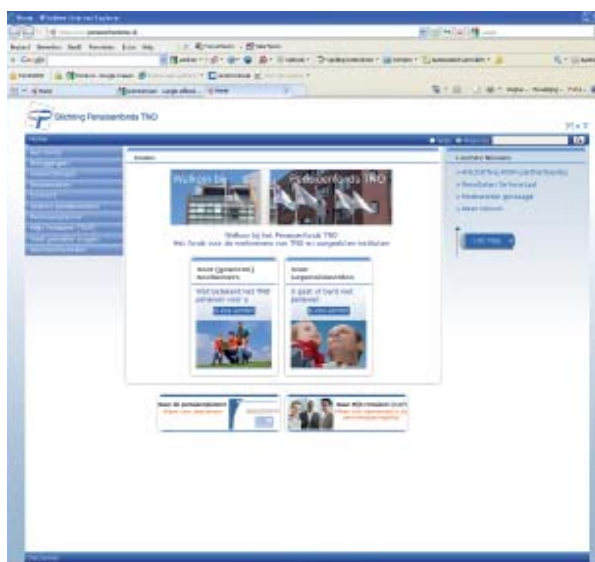
U kunt informatie vinden op de site van het Ministerie van Justitie: www.justitie.nl, onder "Familie en gezin" en onder "Scheiding en alimentatie".

U kunt ook informatie vinden op de site van Postbus 51: www.postbus51.nl, onder "Familie en gezin", vervolgens onder "Beëindiging samenlevingsvormen" en onder "Pensioenverevening".

Zoekt u een scheidingsadvocaat of scheidingsbemiddelaar? Kijk dan op de site van de Vereniging van Familierecht Advocaten en Scheidingsbemiddelaars (VFAS): www.vfas.nl.

8. Meer weten over **uw pensioen**?

Op onze website www.pensioenfondstno.nl vindt u algemene informatie over pensioen. U kunt ook inloggen op onze Pensioenplanner. Daar krijgt u inzicht in uw pensioenaanspraken. Ook sturen wij jaarlijks een Uniform PensioenOverzicht (UPO) aan u als deelnemer op.

Er zijn ook nog andere brochures. Kijk op de website onder "Documenten". Daar kunt u ze downloaden.

Stichting Pensioenfonds TNO

Laan van Zuid Hoorn 165
2289 DD Rijswijk
Postbus 7018
2280 KA Rijswijk

Telefoon: 070 4138618
Telefax : 070 4138620
E-mail : pensioenloket@sp.tno.nl
Website : www.pensioenfondstno.nl

